

DOBSZÓ

TÁPIÓBICSKEI KÖZÉLETI LAP

2. évfolyam 4. szám

Ára: 30 Ft

1996. október 19.

ŐSZ — 1996.

Szüreti
felvonulás

és

BÁL

Október 19.,

13 óra

Vajda János: Őszi hangulat

Vége már a szép napoknak
A virágok hervadoznak.
Bágyadoz a nap sugára.
Lombjai a rengetegnek
Mélabúsan integetnek;
El kell menni, úgy-e, nemsokára?

Közelebb megyek hozzájuk,
Hallgatom a suttogásuk,
Ha nekem is felelnének.
Ülök a füves bozótban,
Mint ki virraszt, hallgatózva,
Ágy mellett vonagló betegnek.

Az erdőnek érverése,
Hegyi patak csörrenése
Egyre lágyabb, egyre lankad.
Odaönn a gyászfelhőbe
Készül már a szemfödője,
És egyszerre maj eláll, elhallgat.

Elmerengve tépelődöm,
Mi az ember itt e földön,
És a nagy rejtély, a lélek?
E csodás, e képzelhetetlen
Vég nélkül való mindenben
Elenyész-e csak e percnyi élet?

A levegő halkán mozdul,
És a haldokló falombrul
Egy levélke hull a földre.
Ez talán az égi válasz,
E halott kép, néma száraz?
Hátha mégis ... nézem eltűnődve.

Mintha írva volna rája:
E világ egy játékkártya;
Elkeverik, meg kiosztják.
Porszem, ember, falevél, mind
Megannyi pillangó lény itt.
Újulásba forgó mulandóság ...

OKTÓBEREK

*"Hány súlyos ősz és hány halál,
halálok vad sorát értem meg eddig én!
a süppedő avar szagával mindig
tömjén is száll felém"*

– írja Radnóti Miklós az Ősz és halál című versében. Valóban súlyos és halálos az ősz? Ha a balaseti statisztikát halljuk, október az év fekete hónapja. Vajon készült-e statisztika arról, hogy hány honfitársunkat gázolt halálra a magyar história októberben?

Tizennégyről biztosan tudunk, hiszen nem régen emlékeztünk a kivégzett Batthyány Lajos miniszterelnökre és az "aradi tizenhárom"-ra. Súlyos és halálos hónap 1956 októbere is. Október 6-án temették újra a koncepciók pereit áldozatait, Rajkot és társait. Október 23-án pedig magát a rendszert. A sztálinizmus végének kezdete ez a nap. Az elnyomásra, a diktatúrára mondanak itt halálos ítéletet először a "Tábor"-ban. Nem rajtunk múlt, hogy a halotti tort csak közel negyedszázadra lehetett csak megülni.

Sajnos nemcsak a sztálinizmus, hanem annak sírját ásók végének kezdete is ez a nap. Ekkor még nem tudják, hogy a forradalom fényét, dicsőségét fekete lepelként takarja majd el a megtorlás, ami kísértetiesen hasonlít a Világos utánihoz, hiszen ekkor is törvényes miniszterelnököt (Nagy Imre) végeztek ki, és ezek jutnak ugyanúgy bitóra és börtönökbe, s lesznek hontalanná.

S ami a tragikus viszont "Parázs a hamu alatt" (Nemeskürty), nem tud úgy izzani, mert a hallgatásba kényszerítés a "gulyáskommunizmus" langymeleg lötyte hosszú időre eloltotta azt.

Még nem 1989 nyarán Nagy Imréék újratemetésével, s október 23-ának nemzeti ünnepé, a Köztársaság Napjává emelése a kezdet végét teljesíti be, új korszakot nyitva ezzel a magyar történelemben.

Dr. Molnár István

Jeles napok

Szeptember-október hónapokra esik Magyarország a szüret. A szőlőszedést befejező szüreti mulatságot hazánk minden szőlőtermő vidékén megtartották. Ehhez általában látványos, többnyire lovas felvonulás tartozott, melynek résztvevői lehetőleg népviseletet öltöttek fel. A táncmulatság helyét, az épületet, sátrat, lugast szőlőfürtökkel díszítették fel, s aki lopott a szőlőből, annak büntetést kellett fizetnie. Ott ahol ilyen közös szüreti mulatságot nem tartottak, a szüret befejezését ünnepi vacsorával ünnepelték, amelynek elengedhetetlen része a mai napig is a birkapaprikás, gulyás, de legújabbban a pacalpörkölt.

A falusi lakodalmak kedvelt ideje az őszi hónapok, amikor a hordókban ott volt már az új bor, volt gabona és hús bőven.

Október 26. Dömötör napja. Szent Dömötör a juhászok patrónusa volt. A vidék juhászházai e napon gyülekeztek; akik helyüket akarták változtatni, ezen a napon szegődtek el máshová. Dömötör-napon a juhászok mulatságot is tartottak erre más foglalkozások képviselői nem mehettek el. A mulatságon természetesen juhhúst ettek, majd tánc következett; asszonyok többnyire nem vehettek részt ezen a mulatságon.

A címlapon szüreti felvonulás és háli viselet a huszas-harmincas években Tápióbicskén.

Gondolatok a könyvtárban...

Könyvtár. Egy olyan hely, amelynek igazán szelleme van. Csak leveszünk egy könyvet a polcra és máris egy izgalmas történetrészesei vagyunk. Néha egy szerelmes történet csal könnyet a szemünkbe, máskor felfedezőkké járhatjuk be a földet, különleges állatokat, növényeket ismerhetünk meg. De könyvek segítségével akár megtanulhatunk horgolni vagy barkácsolni is. Ha kellő hangulatban vagyunk és szeretjük a költészetet, a régi időről, hazaszeretetről, szerelemről vall nekünk a "holt költők társasága".

Könyvtár. Engem mindig templomra emlékeztetett. Mert ott cseng van, áhítat, mert minden kötet egy nagy titok, mert ott egy író, költő nagysága előtt az ember tisztelettel fejet hajt.

Juhász Andrásné, Erzsike néni minden bizonnyal a legismertebb ember a faluban. Körülbelül hét éves koromban ő írta meg az olvasójegyet, amikor először kölcsönöztem ki könyvet (egy vastag laposat és egy Pöttyös Pannit!), s ma is üzen, ha új Agatha Christie kötetet vásárol a könyvtár. Ismeri az olvasók ízlését. Ha személyesen nem tudnak az idősebbek kölcsönözni, ő tudja, ki melyik író kedveli, milyen kritériumoknak kell megfelelniük a kért könyveknek. (Pl. nagy betűs, magyar nevek legyenek benne, szerelmi történetről szóljon stb.)

Erzsike néni most, 22 év után, nyugdíjba vonul. Ebből az apropóból kértük, hogymeséljen egy kicsit a könyvtárról és magáról.

– Közgazdasági Technikumot végeztem Makón. Az érettségi után könyvelő voltam a helyi Földműves Szövetkezetnél 1959-től 71-ig. Itt ismerkedtem meg a párommal, akivel 1960-ban megesküdtünk.

1964-ben ikergyerekeink születtek. Amikor a gyerekek iskolába mentek, Tápióbicskén kellett munkát keresnem, mert a Tápiószentmártonba való áttérás miatt nem tudtam kire bízni a gyermekeimet. Így kerültem könyvtárosi státuszba 1974 május 1-től. Még ebben az évben lettem a könyvtár első alapvizsgát, majd később egy másfél éves tanfolyamot végeztem el sikerrel.

Az első írásos beszámoló a könyvtárról 1962-ből származik. Megemlékezhettünk a régi könyvtárosokról: Boda Imre bácsiról és Himesházi Aurélnéről (Magdi néniről). Ekkor még heti két alkalommal kölcsönöztek könyvet, először az iparos körben, majd a régi községében. 1974-ben költözött át a könyvtár a Kultúrházba. Ekkor vettem át a könyvtármányt öt és félezer kötetrel, és ezt kellett egy kis terembe bezsúfolni. Még a parkettán is könyvek voltak, s a nem szabványos polcokon egészen a mennyezetig. Nagyon szűken voltunk, míg 1980-ban ájtottunk az akkori párházba. Itt már két termet kaptunk, s így az ifjúsági állományt külön terembe tehetjük, s megoldódott a helyben olvasási lehetőség is. Az épület továbbra is kétfunkciós maradt, hisz

párházként is működött. A költözéssel az olvasói létszámban látványos növekedés nem történt, inkább a változás minőségi volt, hisz ekkor már 15 féle folyóiratot rendelhettem. Az olvasói létszám akkor emelkedett jelentősen, amikor a munkahelyeken üzemi könyvtárakat szerveztünk. (Kettő a TSZ-ben volt, egy a Háziipari Exportszövetkezetben.)

1980-tól 85-ig a könyvtár teljes berendezését lecseréltük. A könyvtármány évről évre növekedett, mára a kezdeti állomány ötszöröse. Minden évben kis lépésekben szépítettük a könyvtárat. (Pl. új szőnyeg, újfajta világítás stb.) Közben 8 évig vízügyi irodaként is működött a könyvtár. Az olvasói létszám – ami a lakossághoz viszonyítva 20% körül van – megyei viszonylatban is jó. Ezen belül a felnőtt és ifjúsági olvasók megoszlásában sincs szégyenkeznivalónk.

El kell még mondanom, hogy a munkámat mindig segítették és többé-kevésbé el is ismerték a fenntartók. Az ő javaslatukra kaptam 82-ben miniszteri dicséretet.

– Mika slágerkönyvek, kika legnépszerűbb írók az olvasók körében?

– A 22 év alatt átalakultak az olvasói szokások. Kezdetben inkább a szépirodalmi műveket kölcsönözték az olvasók, ma már sokkal több ismeretterjesztő, barkácskönyveket, minőségi krimiket keresnek. Ezt én a megváltozott életmóddal magyarázom. Nagyon nagy a folyóirat-kölcsönzésünk is, az áremelkedések következményeként. (Kevesen engedhetik meg maguknak, hogy időről időre megvásárolják pl. a Burdát!) Az írók közül mostanában Ken Follett és Lőrincz L. László a legkeresettebb, egy időben nagyon sokan keresték Nemere István könyveit.

– Számomra azért vonzó foglalkozás a könyvtárosé, mert a sok könyv közül bármelyiket kezébe veheti, elolvashatja, ami egy olvasni szerető ember számára irigylésre méltó. Te sok könyvet olvastál?

– A könyvtárban szórakozásból, kikapcsolódásból nem.

– Milyen a könyvtár kapcsolata az iskolával?

– Az iskola az az intézmény, amely a felnőtt olvasó-utánpótlást adja, éppen ezért lehetne szorosabb az iskola és a könyvtár kapcsolata. Meggyőződésem, hogy a későbbiekben ez a személyi változás miatt meg fog történni.

– Búcsúzóul mit üzen az olvasóknak?

– Most, hogy 22 év után nyugdíjba vonulok a könyvtárból, megköszönöm az olvasóknak a támogatásukat, mert nélkülük nem tudtam volna ilyen szép eredményeket elérni. Továbbra is látogassák a könyvtárat, és okozzon kellemes perceket az olvasás. Az utódoknak és a volt kollégáimnak szép eredményeket kívánok.

– Köszönjük a beszélgetést!

Nagy Anikó

Máriacell, Ausztria legjelentősebb búcsújáróhelye

Minden zarándokhelynek külön legenda-köre van. A Mária-zarándokhelyek keletkezése összefügg valami képpel, szoborral, csodával. E hagyományok és legendák a kereszténység legrégebbi ideje óta megmozgatták a keresztények millióinak szívét. A bencés barátok több mint 800 éve – 1157-ben kezdték áldozatos munkájukat a stájer hegyek között, amikor Ottó apát öt szerzetes testvérét küldte a hegyek közé, hogy lelki vezérei legyenek a pásztornépnek. Az egyik fiatal szerzetes – a Szűzanya buzgó tisztelője – engedélyt kapott az apátúrtól, hogy magával vihesse a kis Mária-szobrot, mely előtt ájtatoskodni szokott. Egy vihar alkalmával arra a vidékre érkezett, ahol ma Máriacell tornyai magasodnak. Letette Mária szobrát és térdelve kérte, mutassa meg neki, hol telepedjen meg, hol építsen kunyhót magának és kápolnát a Szűzanyának. Mária ezt a zöldellő dombú helyet jelölte ki számára. A nép aztán Mária cellájának nevezte e szent helyet s e név él ma is Máriacell nevében.

A csodákat tevő Mária-szoborhoz egyre többen zarándokoltak, fogadalmakat tettek és a kérések meghallgatásra találtak. Híre messze vidékre eljutott, még I. Henrik morva őrrófi fülébe is, aki megfogadta, ha nagy betegségéből felgyógyul, kápolnát állíttat a szobornak. Ez 1200 körül történt. Ő meggyógyult, szavát megtartotta és a kis kora román kápolna még ma is látható a máriacelli kegytemplomban. Ez volt az első ottani kötemplom, mely mintegy másfél évszázadig volt tanúja a százezernyi zarándoksereg áhíthatának. De örökre megalapította a szent hely hírnevét az a kegyelem, amelyben Mária 1663-ban Nagy Lajos magyar királyt részesítette. Ebben az évben ugyanis döntő csatát kellett vívnia a törökökkel: az alig 20 ezer főnyi seregével a 80 ezres török haddal. A celli Máriához imádkozott és megfogadta, ha diadalt arat, elzarándokol Máriacellbe és nagyszabású, gazdag felszerelésű templomot építtet a kápolna helyén. A király győzött és nem feledkezett meg ígéretéről. A Nagy Lajos korabali templomból még ma is áll a középhajó és a középső, 90 méter magas, gótikus torony. Máriacell nagyságát ő alapozta meg, s ettől az időtől fogva évszázadokon át a magyar zarándokok sűrűn keresték fel Máriacellt, többnyire népes búcsújáró-menetekbe szerveződtek.

Nagy Lajos kincsekkel felérő ajándékokkal halmozta el a máriacelli kegytemplomot. Egyebek közt kardját, sarkantyúját, a maga és felesége drága ruháit és a csodálatos módon kapott Mária-képet is a Boldogságos Szűz oltárára helyezte. Nemcsak a hívek százezrei, hanem császárok, királyok, püspökök hozták szívük kincseit az arany, ezüst kincseivel a

celli Máriának, aki nemcsak lelki kegyelmekkel, hanem csodákkal is áldotta híveit. Fenn, a kegyoltáron, ezüst ragyogásban trónol a Szűzanya szobra, palástban. A félméteres, hársfából faragott, névtelen barát ősi szobra az Isten Anyját a pillanatban ábrázolja, amint körtét nyújt az isteni Gyermeknek, aki a másik kezében almát tart. A templom arany sugárzásában nemcsak áhítat ébred lelkünkben, hanem régi magyar századok Mária-tisztele-

tének szent emlékei is. Nagy Lajos tette maig megtestesíti Máriacellben is hűségünket a Magyarok Nagyasszonya iránt.

Mindszenty József bíboros, hercegprímásnak ebben a bazilikában volt tizenhat évig a sírja és megszakíthatatlan tiszteletének megszentelt helye. Meghatározott időben a Mindszenty Múzeum is megtekinthető. A kegyhely ma is ereklyeként őrzi a vértanú primás eredeti koporsóját.

Augusztus 20-a után ...

A történelem számomra olyan ismeretek színes gazdagságát jelenti (így ebben benne foglaltatik István király története), amely olvasmányokból érdemes következtetéseket levonni és észrevenni a mai élet hétköznapijaiban. Nem mindennapi szóhasználatban számomra a történelem olyan életfilozófia, amelynek viszonyai és történései között minden ember helyzeténél és értelménél fogva megfogalmazhatja a saját életének és saját nemzedékének történelmét, és nem szükséges folyton az éppen divatban lévő közfelfogásnak eleget tenni.

Láng Ferenc augusztus 20-án kimondta a "szent" igazságot, mi szerint a mai viszonyok között: "Mi szegénysorsú emberek ebből a mai demokráciából nem kérünk, és bízom abban, hogy nem csak a tisztességtelenül meggazdagodottak (főleg munka nélkül) asztalára jut kenyér, vagyis élet, hanem eljön az idő, amikor minden ember nyugodtan tudja álmra hajtani a fejét .." Kérdés: Mikor jön el valójában az idő amit Láng Ferenc is vár velem együtt?

Remélem nem veszi rossz néven – már természeténél fogva is – ha ellenvéleménnyel viszonozom az augusztus 20-i ünnepeken hallottakat.

Személy szerint én ebből a demokráciából kérek, és szeretném megismerni legfőképpen a helyi és a mai demokráciát; – Hol van a kavics?! és – Merre van a gyémánt?! alapon.

Mert a "Kavics" viszonyában éppen a törvények olyanok, melyek kijátszásával meg lehet gazdagodni valóban tisztességtelenül. Legfőképpen az illető személyiség rendelkezik a mindent elsőprő kapzsiság és minden az enyém képességével. Ezek után a "Gyémánt" viszonyában reménykedni lehet, hogy eljön az idő – kiváltképpen annak, aki erre törekszik – amikor Isten szeretetében az ember és ember egymás iránt való tisztessége és hűsége – nemcsak házastársi alapon – értékes ajándéknak számít.

Hornok Pálné

*Hornokné írásának zárógondolatai továbbgondolására figyelmükbe ajánljuk
Ady Endre alábbi versét: (Szerkesztőség)*

A perc-emberkék után

*Otthon bolondját járja a világ,
Majmos, zavaros, perces hittelen,
Nagy, súlyos álmok kiterítve lenn,
Fenn zűrös, olcsó, kis komédiák.*

*Magyar Bábelnek ostoba kora,
Ments Atyaisten, hogy benne legyenek:
Engemet kötnék égbeli jegyek
S el kell hogy jöjjön nászaink sora*

*Most perc-emberkék dáridója tart,
De építésre készen a kövünk,
Nagyot végezni mégis mi jövünk,
Nagyot és szépet, emberit s magyart.*

*Robogok honról rejtett vonaton,
Ebek hazája ma, nem az enyém
S ha marad csak egy hívóm, szent legény,
Még a holttestem is ellopatom.*

*Ez a ricsaj majd dallá simul át,
Addig halottan avagy éberen
Pihenjen a szent láz s az értelem,
Míg eltűnnek a mai figurák.*

*Magyar leszek majd, hogyha akarom,
Ha nem sutáké lesz itt a világ
S fölcsap minden szent és igaz láng
Rejtekből avagy ravatalon.*

Idejében szólnak...

- hogy már most lehet készülödni a téli borversenyre
- hogy itt az ideje a faültetésnek és a szőlőtelepítésnek
- a cinegék eledelét beszerezte már?

TERMELŐI MÉZ KAPHATÓ

Bori József Tápióbicske,
Rákóczi út 59.

Őszbe csavarodott...

Mintha tegnap lett volna, hogy közös erővel rendezgettük a régi sírkert egy megmaradt részletét a Zsilka kereszt körül. Régi kövek jelzik elmúlt idők és emberek nyomát. Lassan hozzátartozók nélkül állnak az emlékek árván, egyedül.

A hantok várják a gondoskodó kezeket. A Nyugdíjasok Klubja és a Baráti Kör igyekszik segíteni, de szívesen vészik bárki segítségét az adott területen.

Őrizzük meg közösen ezeket az értékes, szép síremlékeket, az egykoron élt tápióbicskei emberek emlékét.

Megérdemelt ötösök!

A Bitskey Kálmán Idegennyelvi Alapítvány első csoportjából hat tanuló sikeres évfolyamvizsgát tett Nagykátán német nyelvből.

A vizsgabizottság előtt valamennyien kiválóan szerepeltek, így méltán örülhetünk a szép eredményeknek. Gratulálunk az ötösökhöz Forgács Anitának, Gigor Lillának, Gyurcsik Anettnek, Drabik Tibornak, Fajka Szabolcsnak és Gábornak. Az érdemjegy természetesen belekerült a tanulók bizonyítványába is.

A szép teljesítmény jutalmaként Ópusztaszerre kirándultak az Alapítvány tanulói és támogatói.

Most ősszel újabb kezdő csoporttal bővült a tanulók létszáma. Bízunk sikeres nyelvtanulásukban.

Községünkben eddig több mint háromszázan látták Ópusztaszeren a milicentáriumi emlékhelyet.

A Magyar Motorkerékpáros Szövetség 1996. évi TRIÁL bajnokságában Kovács Gábor a harmadik lett.

Fogadóóra

Illés György és Gödöny György
önkormányzati képviselők
fogadóórát tartanak a
Művelődési Házban
október 30-án és november 27-én
szerdán, 17 és 19 óra között.

Az augusztus 20-i falunap versenyjeinek győztesei:

Erőversenyek: 1. Gyevát Zoltán, 2. Kozma László, 3. Losonczy Sándor

Fekvenyomó verseny: 1. Nagy Imre, 2. Losonczy Sándor, 3. Gigor Tibor

Férfi skander verseny: 1. Losonczy Sándor, 2. Czako Illés, 3. Bodnár Károly

Női skander verseny: 1. Kamasz Károlyné, 2. Petrik Erzsébet, 3. Majoros Erika

Főzőverseny díjazottjai: 1. Tóth Klára (Öhön), 2. Vér János (Gombás kecskepörkölt), 3. Horvátország és csatlósai (Csülök bablevés)

Álljon most itt a győztes "ÖHÖN" elkészítésének módja a győztes tollából:

ÖHÖN (Slambuc) – feljavított formában: Bográcsban főzendő pásztorétel, amelyet a régi készítési módhoz képest a mai pásztorok már igencsak feljavítottak. Tudomásunk szerint a mai pásztorok Szent György napján – amikor a nyáját kiterelik, a húsvéti sonkakolbász maradvékából szívesen készítik az ételt. Ennek a javított változatnak a receptje alapján készült a falunapi étel az alábbiak szerint:

2-3 szelet szalonnát jól megpirítunk, majd egy marék apró szalonnát ezen ugyancsak megpirítunk. Egy marék apróra vágott sonkát rövid ideig pirítunk a már megpirult szalonnákon. Rátesszünk kb. 2-3 fej vöröshagymát apróra vágva. Ha a hagyma üvegesre pirult, egy evőkanál pirospaprikát teszünk, zöldparadicsomot és zöldpaprikát vágunk rá, pár gerezd fokhagymát nyomunk bele. Két-három marék apróra vágott kolbászt, két-két marék apróra vágott marhahúst és disznóhúst teszünk, 1/2 liter fehérbort öntünk a fent leírt lébe. Mindezeket jól összefőzzük 2-3 kanál szírral vagy ennek megfelelő olajjal együtt, az esetleg szükséges vízzel, ízlés szerint borssal, sóval, ételízesítővel. Amikor mindezek puhára főttek, hozzáadunk kb. 1,5-2 kg krumplit apró kockára vágva. Amikor a krumpli félpuhára főtt, akkor adjuk hozzá a lebbencstésztát eltördelve. Közben óvatosan keverjük, mozgatjuk az ételt, hogy le ne süljön, de ne törjön össze. Fenti változat természetesen a lehetőségek és ízlések miatt diétásabb változatban is készíthető, azonban a szalonna, a hagymák, a krumpli, valamint a tészta elengedhetetlenül fontos "bevalók".

Névfejtések

Andrea: eléggé furcsán alakult női név, ugyanis a rómaiaknál is ismert görög eredetű Andreas név (az androsz: férfias szóból) latin nőnemű alakja.

Jenő: az egyik honfoglaló magyar törzs neve, később az Eugen névvel azonosították, bár az egyik nem megfelelője a másiknak.

Márton: latin eredetű név, egykori alakjának (Martinus) jelentése: Marshoz hasonló, azaz merész, bátor.

Erzsébet: óhéber eredetű név, régi alakja szerint Eliseba – amelynek első tagja (éli) istent jelent; a név második tagját még nem sikerült pontosan megfejteni.

Imre: a germán Henrik, Haimrik névből alakult az Emrik, majd Imre magyar név, amit az egyház Emericusra latinított. Ez került át az olaszba

Emerico illetve Amerigo alakban, és Amerigo Vespucci révén – ebből származik az Amerika név.

Etelka: Dugonics András regényének megjelenése után vált népszerűvé. A nevet Dugonics alkotta, az Etele (Attila) női származékaként.

Zsófia: Görög eredetű név – tulajdonképpen szimbolikus kívánságnév – a Sophia (bölcesség) szóból.

Brigitta: kelta eredetű női név; a pogány írek tűzistenjének neve volt Brigit.

Évtizedek óta várt járda

Tápióbicskén a legforgalmasabb és legveszélyesebb útszakasz a Nagykáti út, ráadásul itt nincs is gyalogjárda. Végre elkezdődött valami.

A járda építésének megvalósítását nagyon sok probléma akadályozta, de a fő ok leginkább a pénzhány volt. A tervek elkészültek, a különböző műszaki és tervező hatóságok kivitelezési elképzelései összehangra találtak. Az elmúlt évben a község saját erőből 1,3 millió forintot fizetett ki a tervekért. A megvalósításhoz azonban nem volt elég pénz, a lakosság pedig nem terhelhető ekkora hozzájárulással. Így az Önkormányzat pályázatok beadásával próbált valahonnan pénzt teremteni rá.

Többszöri elutasított, sikertelen pályázat után végre sikerült a Főter és a Sági út közötti járdaszakasz 9,5 millió forint bekerülési költségének fedezésére megnyerni a pályázatot. Eszerint a község 5,5 millió forintjához pályázat útján 4 millió forintot kaptunk.

Ezen a szakaszon egy gyalogos járdahidat kell építeni a Tápión keresztül. Ennek a közúti hidtól 6 m távolságra kell lennie.

A kivitelezésre az Önkormányzat pályázatot írt ki. Kitétel volt a szakmai garancia és az 1996. évi elkészítés. Az építkezés folyik. A járdaszakasz remélhetőleg hamarosan elkészül. Átadási határidő november 15., és ezzel egyidőben a forgalomnak is át lesz adva.

Az építkezéssel együttjáró forgalmi kellemtelenségek miatt kérjük a lakosság türelmét, megértését, de bízunk benne, hogy rövidesen egy korszerű gyalogjárdán tudunk közlekedni.

A járda szélessége másfél méter lesz, burkolata szilárd aszfaltburkolat, szegéllyel és csapadék elvezetővel.

Fel kell hívni a kisgyermekes, iskoláskorú gyermekes szülők figyelmét, hogy kerékpárral nem a közúton, hanem az új gyalogjárdán közlekedjenek, mert ezzel is védik gyermekeiket a megnövekedett gépkocsiforgalomtól.

Ehhez azonban mindnyájunknak oda kell figyelni, hogy az út a gyalogosok és a kisgyermek kerékpárosok részére épül, és a célnak megfelelően legyen használva. Ne legyen gépkocsi-parkoló és kirakodóvásár!

A Nagykáti úti gyalogjárda folytatására újabb pályázat lett benyújtva. Reméljük a következő évben ennek építésére is sor kerülhet. Az Önkormányzat még ezen választási ciklusban bővíteni kívánja a járdát és a szilárdburkolatú utak építését. Az új járdaszakaszokkal sikerül veszélyes útszakaszokat biztonságosabbá tenni, ami a falu arculatát is szebbé, a közlekedést pedig biztonságosabbá teszi.

Kökényesi József
A Fejlesztési Bizottság vezetője

KÖSZÖNŐLEVÉL

Hálás szívvel köszönjük Tápióbicske lakosainak, vállalkozóinak a falunap megrendezéséhez nyújtott önzetlen segítségét.

E nap csodálatos példája volt az összefogásnak és összetartozásnak.

További munkájukhoz erőt, egészséget kívánunk.

Tisztelettel: Művelődési Ház

Figyelmükbe ajánljuk a következő rendezvényeinket, melyre hívjuk, várjuk Önöket.

Október 19-én Hagyományörző szüreti felvonulás és bál.

A felvonulás 13 órakor indul a megszokott útvonalon, a talpalávalót a Kozma zenekar húzza

Október 23-án Lukács Sándor színművész önálló estje 18 órai kezdettel.

November 9-én Családi hétvége Budapest. A Muzsika Világa bérleti előadás a Zeneakadémián.

Állandó programok: Népitánc 8-14 éves gyermekek részére keddi napokon 14,30 órától,

Nyugdíjas klub minden csütörtökön 14 órától,

Csere-bere klub gyermekek részére pénteki napokon 14 órától,

Kuckó klub 8-11 éves korú gyermekek részére 15 órától.

GYERMEKROVAT

Íme már októbert köszönhetjük. Októbernek a római naptárban csak sorszáma van. S mivel eredetileg a nyolcadik volt a sorban, ami latinul "OCTO" OKTÓBER, azaz nyolcadik lett a neve. A mai naptár szerint az év tizedik hónapja. A régi magyar kalendáriumok az ennél sokkal szebben hangzó őszutó vagy MINDSZENT hava néven emlegetik. Érdekességgé említhetjük meg, hogy szomszédainknál, Horvátországban LISTOPAD (LISZTOPAD)-nak nevezik, magyarra lefordítva LOMBHULLATÓ-t jelent.

Ilyenkor a napnak már csak a déli órákban van ereje, reggel már gyakori a zúzmara, este is hűvös van. Ennek az az oka, hogy a Nap alacsonyabban jár mint nyáron, ezért kevesebb napsugár jut földrészünkre. Az éjszaka sokkal hosszabb, mint a nappal.

Radnóti Miklós így írt a Naptárjában az októberéről:

*"Hűvös arany szél lobog
leülnek a vándorok.*

*Kamra mélyén éger rág,
áramlik fenn a faág.*

*Minden aransárga itt,
csapzott sárga zászlait
eldobni még nem mert
hát lengeti a tengert."*

Festő se tudna szebb színeket kikeverni az őszi napsugárnál. A lehullani készülő levelek a sárga, barna, piros olyan gazdag árnyalatait mutatják, hogy káprázik tőle a szemünk.

A természetet járó ember a szépségben gyönyörködik, s talán eszébe sem jut, hogy a fák, bokrok utolsó nagy erőfeszítése a téli felkészülésre. A levél a növény egyik legfontosabb szerve, olyan mint egy vegyi üzem. Nyersanyaga: a talajból felszívott ásványi sókban gazdag víz. A másik fontos nyersanyagforrás a napfény, meg a levegőben és a vízben lévő széndioxid. Ezeket a nyersanyagokat a levelet zöldre festő klorofiltestecskék alakítják át a növényt fejlesztő tápanyaggá. Ősszel azért veszíti el a zöld színét a levél, mert egyre kevesebb napfényhez és vízhez jut. A növény fokozatosan kivonja a szár szövetébe a nehezen pótolható nitrogént és foszfort. Nitrogén nélkül a klorofil is felbomlik. Így a növény elveszti zöld színét, de előtűnnek más festékanyagai, mint például a narancssárga xantofil.

A lehulló levelek nem vesznek kárba. Évek múlva az avarból újra felszívható növényi tápanyag lesz. Ezért nem szabad ősszel elégetni az avar, mert sok hasznos tápanyagot is elégetünk.

Az állatok is készülnek a télre. A hörcsög és az ürge befejezte gyűjtőmunkáját. Bezárják jóval a fagy előtt üregeiket és a téli álmra készülnek. A bogarak is eltűnnek a fakéreg és a kövek alá. A legtöbb rovar fokozatosan készül a hidegebb hónapokra. Szervezetükben csökken a víztartalom és emelkedik a vér glicerinnel. Így alacsonyabb lesz a vér fagyáspontja.

Emlék ünnep után

Ritkán ébredhet a falu apraja - nagyja arra, hogy a ház előtt muzsikálnak. Márpedig augusztus 20-a reggelén ez történt kis falunkban. Az egész napos ünneplést vidám zenésző nyitotta meg, hirdetve, hogy ez a nap nem akármilyen lesz.

A programokat már mindenki hetekkel előtte elolvashatta az üzletekben és a hirdetőtáblákon kifüggesztett szórólapokon és ki-ki eldönthette ízlése szerint, mit kíván megtekinteni.

Még a délelőtti ünneplést a történelmi megemlékezés és az egyházi áhítat hatotta át, addig a délután a harsány mozgalmasság jellemezte. A párhuzamos műsorszervezésből adódóan a Művelődési Ház környékén mindig, mindenhol történt valami.

A teraszon előbb lelkes kisiskolásaink táncát élvezhettük, majd a vendég aerobic csoport lendületes produkciójában gyönyörködhattunk.

A néptáncsoportok e napra igen színvonalas műsort állítottak össze.

Áldozatos és igen sok gyakorlást igénylő munkájuk gyümölcseként szépen koreografált táncokat láthattunk országunk több tájegységéről, sőt határainkon túli népszokásokból is ízelítőt kaphattunk.

A néphagyományokhoz kötődően falunk ügyes kezű emberei mutattak be régen elfeledett kézműves technikákat a "mesterségek utcájában". Azt hiszem, ezek a rögtönzött kis kiállítások mindenkinek élményt jelentettek.

Az idősebb generáció feleleveníthette régi emlékeit, amikor még mindennapos volt a lószerszámkészítés, a gyékényfonás és a szövés. Mi fiatalok pedig kuriózumként tekinthettünk meg egy-egy mesterség alapfogásait, megcsodálva a puszta kéz alkotta remekműveket.

Ezen a napon nem csak a kézimunka és a tánc kapott helyet az ünneplésben, hanem az erős ügyesség is. A gyerekek zsákbanfutásban, lufi fújásban, palacsintaevésben és célbadobásban versenghettek, ahol nem a helyezés, hanem a részvétel és a játékoság számított.

A felnőtteknél a fizikai erő volt a döntő. Végig izgulhattuk, hogy a nehéz zsákok, kövek cipelése és a skanderversenyt után vajon ki bírja még és ki lesz Tápióbicske "Toldi Miklósa"?

Míg az erő és ügyességi versenyeket kísérték az érdeklődők élénk figyelemmel, addig a Kresz-pálya széléről inycsiklandó illatok hívtak kóstolóra. A bográcsokban sokféle ingyenc falat fortogott, amit az alkalmi szakácmesterek egyéni receptjeik szerint, csipetnyi titkos fortéllyal fűszerezve kínáltak.

A kóstoló mellett idomított kutyák és vadászmadarak bemutatóját is megcsodálhattuk a Művelődési Ház mögötti ügyességi pályán. Aki a zajos, mozgalmasság versenyek közben egy kis elmélyült szemlélődésre vágyott, az megtekinthette a Művelődési Ház épületében Erdély Sándor festőművész akkor nyíló kiállítását.

Már késő délután volt, amikor a kerékpáros

ügyességi verseny izgalmai után jót derülhetett a közönség a televízióból jól ismert "Konyhashow" c. produkció színészeinek humoros műsorán.

S aki e sorok látnivaló részese vagy nézőjeként nem fáradt még el, az hajnalig mulathatott a falunapi bálon.

Az ünnepet zenésző nyitotta és az is zárta, ami remélem a következő és az azt követő esztendőben is így lesz.

Szívből remélem, hogy a tavaly elkezdett ünneplés – az augusztus 20-a falunappal történő egybekötése – hagyománnyá válik, hiszen minden közösségnek – a faluközösségnek is – éltető rugójai a közös hagyományok, az együtt megélt szép emlékek.

Kamaszné Török Regina

TUDJA-e, hogy...

– 1650 éve halt meg Szent Ilona.

Jótekonyságban töltött életének különös nemes szenvedelme volt templomokat építeni és ékesíteni. Szent Ilona nevéhez fűződik a Szentkereszt feltalálásának legendája. Az üldözött kereszténység felkarolásában hűséges segítőtársa volt fiának, Nagy Konstantin császárnak.

– 450 éve halt meg Luther Márton, a hitújító.

Hitújítása nem hozott újraledést. Az ún. hitújítás országunkban is sok bajt, szerencsétlenséget okozott. Az új tanítás reformációnak szereti magát nevezni. Pedig nem volt más, mint először vallási, azután társadalmi és politikai forradalom. Ez a forradalom sok későbbi viszálykodásnak vetette el a magját. Luther a legveszedelmesebb forradalmi eszméket dobta a világba, melyek a későbbi forradalmak gyújtóanyagává lettek.

Dobra verjük!

Hangos bementő helyettesíti a régi idők "dob" szavát. Gyermekkoromat idézi fel, amikor a falumban a kisbíró kidobolta a község házában kiadott közölni valót. Amikor megverte a néhai kutya bőréből készített dobát, a falu népe kiállt a kapuba, mi gyerekek pedig egészen közelébe lopóztunk és háta mögül olvastuk magunkban a papírra vetett sorokat. S mikor az utolsó dobütés is elhangzott, elkiáltotta magát a kisbíró: "Közírré tétetik ...!" Én, most öreg fejfel, elmerengve, szeretném folytatni.

A sok esős, borús nap után ragyogó napsütéses délután, idős emberek, ki fiatalosan, ki nehézkes lépésekkel haladtak egy irányba. Te is jössz Juliska? Na, miért ne! Kiabáltak egymásnak az ismerősök. Mert ugye falun mindenki ismeri egymást. Feltűnik az idegen rögtön. Hová is tartottak az idős emberek október elsején délután két órakor? A kultúrházba. Pestről jönnek a színészek, – hallom a beszélgetést – siessünk, hogy legyen ülőhelyünk. Hál Istennek teltház volt, több mint százan voltunk. Örömmel üdvözölték egymást a rég nem látott ismerősök, betegségből felépülők, vagy éppen lábadozók. Aztán pár kedves mondattal, jó házizagda módjára, üdvözölték minket a vendéglátók. S amikor a teremben pár percre a csehd úrrá lett, széthúzták a függönyt, megkezdődött az ünnepi műsor. Nagyon jól éreztük magunkat. Tapstól, nevetéstől zengett a terem. Majd a termet átrendezték, teával és szendvicssel kínáltak a ház dolgozói mindenkit.

Amikor újból helyet foglaltunk, újabb meglepetéssel szolgáltak. A Patik KFT egy szál szegfűvel ajándékozott meg minket. Ünneplőbe öltözött kislányok nyújtották át szeretettel a virágokat.

Újabb meglepetés következett. Újból széthúzták a függönyt és felhangzott az ismerős megható dallam.

– Szeressük egymást gyerekek...! Könny csillogott a szemekben és hangosan énekelni kezdett több mint száz nyugdíjas, akik egy kis időre elfelejtettek minden bajt, öregséget. Vidám nótázás mellett táncra perdült aki tudott, aki nem tehetett, dalolt.

Lassan esteledni kezdett, az emberek elindultak kisebb csoportokban hazafelé. Megköszönték a Művelődési Ház dolgozóinak, hogy idősök napján nem feledkeztek meg róluk.

"Jövre ugyanitt!" – kiáltotta szívből Emőke. "Úgy legyen!" – hangzott az örömteli válasz.

Hazafelé menet sokan betértek Marika virágboltjába is, megköszönni e nemes gesztust.

De jó lehetett, ennyi boldog arcot látni ...! Köszönjük a rendezőknek!

E felejthetetlen délutánt dobraverte K. É. nyugdíjas

HBO®

...a filmek magukért beszélnek...

Tudja Ön, mi csoda kincs rejtőzik a tévéjében?
Gyorsan fizessen elő az HBO-ra, mert októbertől decemberig még 250 film megy az Ön otthoni moziijában.

Sőt! Jövre tehet egy fordulót
a **Batman**ban **Nicole Kidman**nel,
ellátogathat **New Yorkba** **Bruce Willis**-szel,
eltölthet egy estét **Don Juan**nal.

Műsorelőzet
1997

Csak elő kell fizetnie az HBO műsorára,
és minden nap
újabb izgalmak várnak Önre.

Monor Telefon Társaság Rt., 2200 Monor, Balassi B. u. 1/a, Tel.: 414-111

Egészségünk érdekében

Szomorúan tapasztalom az emberek többségénél, hogy vágy szinten első helyen a pénz szerepel, aztán a karrier, esetleg a boldogság és csak sokára az egészség iránti igény. Pedig egészség nélkül hiába minden ...

Ha figyelmesen körülnézünk, egyre kevesebb egészséges embert találunk az országban. Ez tűnik ki beszélgetéseinkből, az orvosi rendelők, a gyógyszer-tárak forgalmából és sajnos a temetések számából is. Ahhoz, hogy országos és egyéni egészségi állapotunkban jobbulás legyen, fontos ismereteink gyarapítása önmagunkról.

Ez alkalommal egy közismert, de mélységében kevésbé ismert betegségről, a golyváról, annak okáról és megelőzéséről közlünk cikket a városi tisztiorvos tollából. Bevezetőül néhány fogalmat szeretnénk ismertetni:

A táplálkozás során elfogyasztott étel, a táplálék, tápanyagokat tartalmaz, amelyek a szervezetnek szükségesek. Ezek mikro- és makro-tápanyagok. A mikro-tápanyagok a vitaminok és az ásványi sók, melyek nélkülözhetetlenek és napi 1 grammnál kisebb mennyiségben kerülnek bevitelre, főként változatlan formában. A cikkhez kapcsolódva most az ásványi sókról és a jódról szövelök bővebben.

Ide tartoznak a kalcium, a foszfor a kálium, melyek 0,005 %-nál nagyobb koncentrációban fordulnak elő a szervezetben. Más csoportjuk a nyomelemek. Ilyenek a vas, a jód, a réz, a cink, kobalt, molibdén, szelén, króm, fluor, szilícium, nikkél, arzén. (A sorrend fontossági sorrendet is jelent). Ezek 0,005 % alatti koncentrációban szükségesek az élethez. A vas és a jód kivételével a nyomelemek hiánya nem okoz "látványos" megbetegedést.

A jód a tengeri eredetű táplálékokban jelentős mennyiségű. Jódot a tejtermékek, az ivóvíz és a jódzott só tartalmaz még. Az ivóvíz jód tartalma változó, Magyarországon inkább alacsony, ezért nálunk a legfontosabb és ma már a legolcsóbb lehetséges beviteli mód a jódzott só.

A szervezet teljes jód tartalmának 80 %-a a pajzsmirigyben pajzsmirigy hormon formájában halmozódik fel. Hiánya esetén alakul ki a golyva, mely betegség egyes területeken tömegével, endémiásan fordul elő. Itt kizárólagosan a jódzott só alkalmazása; ezzel az egyszerű móddal gyógyítanak és végzik a megelőzést is. Más területeken a mára már általánosan sokfajta fehérített só terjesztésével a jód hiányzik a táplálék ezen formájából és emiatt bevétele jelentősen lecsökken. Tápióbicskén jódzott só vásárolható a "Zsuzsika" féle boltban, a kenyérboltban és kérem Önöket más boltokban is keressék az élelmiszerek mellett. Ha nincs, rendeljék meg és kérjék. Nem sokkal kerül többbe mint a nem jódzott só, viszont egészségesebb.

A hiányos jódbevitel napjainkra kialakult következményeiről is szól az alábbi cikk.

Dr. Tancos Róza

Jódhiány és az ennek következtében kialakuló golyvás megbetegedések gyakorisága Nagykátán és vonzáskörzetében.

A magyarországi talajok és ivóvizek többsége jódban szegény, ezért a lakosság mintegy 80 %-a bizonyítottan jódhiányos.

1995-ben az Országos Közegészségügyi Intézet kezdeményezésére egész Magyarország területére kiterjedő vizsgálat történt I-IV. osztályos fiúgyermek között a golyvás megbetegedések gyakoriságának felmérésére. Ez a vizsgálat területünkön megdöbbentő eredményt mutatott. Farmost és Tápiószecsőt kivéve valamennyi településünkön Nagykáta körzetében a 20 %-ot meghaladja a golyvagyakoriság az alsótagozatos iskolás korú fiúgyermekek körében. Az átlagosan 36,6 %-os golyvagyakorisággal körzetünk az első Pest-megyében. A jódhiány súlyos egészségkárosodást okozhat. A jódhiányhoz kapcsolódó megbetegedések terhes anyáknál a gyakoribb spontán abortusz, az ismétlődő koraszülések, az emelkedett újszülöttkori halandóság és a magzat idegrendszeri fejlődésének károsodása. Gyermekeknél csökkenhet a testi és szellemi fejlettség, megnagyobbadhat a pajzsmirigy. A felnőtteknél jelentkezhetnek az elhízás, fáradékonyság, levertség, fejfájás, hajhullás, szellemi teljesítőképesség csökkenése, székrekedés, fokozott érzékszervi érzékenység, emelkedett vérkoleszterinszint, izom és ízületi fájdalmak, pajzsmirigy nagyobbodás esetleg pajzsmirigyrák.

A jódhiányos állapotok kialakulása jód pótlással megelőzhető.

Ennek lehetőségei:

– A jódzott kenyérhasználat, mely viszonylag olcsó és a lakosság széles körében hozzáférhető. A túlzott sózást azonban kerülni kell az egyéb megbetegedési veszély (pl. magas vérnyomás) kialakulása miatt.

– A jódos gyógyvizek előnye a jó felszívódás, viszont a napi adagot ki kell mérni (fél kávéskanál), hígítva fogyasztani, felbontás után hűtve tárolni.

– A jódtablettát viszonylag kényelmesen alkalmazható, pontosan kiszámítható az adagolása.

A csecsemők jód pótlásánál mindig figyelembe kell venni az esetleges alkalmazott tápszer jód tartalmát is, ezért mindig ki kell kérni az orvos vagy védőnő tanácsát. Hasonlóképpen fontos figyelni a napi adagra ha a felnőtt vagy a gyermek valamilyen táplálékkiegészítő készítményt (pl. Bérés csepp, Centrum tableta) szed.

*Dr. Polgár Judit
városi tisztiorvos*

DOBSZÓ

Tápióbicskei Közéleti Lap

Felelős kiadó:

a Tápióbicskei Önkormányzat
Szerkeszti a szerkesztőbizottság

Vezető szerkesztő:

Gödöny György

Készült 300 példányban a Ceglédi

OFFSET Nyomdaipari KFT-nél

Felelős vezető: Zakar Tibor